

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO)XXII. (16)

N. (štev.) 41

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

12. oktobra 1963

Adenauer in De Gaulle

Adenauer se poslavlja z vodstva nemške politike. Določili so dan njegovega odhoda, izbrali so naslednika — odhod je neizogiben, dasi se Adenauer politični delavnosti v bodoče ne odpoveduje. Zadnji obisk pa je opravil predsedniku francoske republike generalu De Gaulle. Slednji je za obisk prekršil predpise državnega protokola: srečanje je izločil iz političnega okvira — sešla sta se dva sodelavca, ki sta v komaj petih letih dala evropski politiki nove temelje. Odpravljeno je sovražnost med Nemčijo in Francijo — in to je zatrdil sam De Gaulle — Adenauer pa je Francijo povezal z usodo Evrope v toliki meri, da bi bila posledaj Nemčija za vedno varna pred nevarnostjo z Vzhoda. Francija in Nemčija sta steber bodoče Evrope; s tem je Adenauer napravil veliko uslugo svetovni politiki, ko je Francijo odtrgal od njene „svetovne politike“ in jo skušal naravnati v trdno povezanost z vsem evropskim kontinentom.

Zaključuje se tista doba evropske politike, ko je bila njena bodočnost zastavljena na tisto ravnotežje, ki naj bi vladalo v Evropi, kakor ga je zastolil že cesar Karel Veliki pred enajst stoletji. Med Franke na zahodu in Germane na vzhodu je vrnil tretje kraljestvo, ki naj bi obsegalo dežele od Porenja do dolin ob Rodanu. Francija in Nemčija naj bi ne imeli skupne meje. Lepa zamisel je s smrtjo tretjega kralja propadla, sledila so stoletja, polna krvi in trpljenja obeh narodov. De Gaulle se je v prvi in drugi svetovni vojni boril proti Nemčiji, Adenauer pa je že l. 1918 sprožil v Porenju gibanje, ki je hotelo obuditi kraljestvo — po porazu Nemčije, je v Koelnu oklical Porenjsko republiko. Separatistično gibanje ob Renu bi naj za vedno preprečilo, da bi Prusi mogli spet kdaj zahtevati dežele ob Renu s potoki krvi. Verjetno bi bil Adenauer takrat v Koelnu uspel, ko bi bil v Franciji na oblasti kdo drug, ne pa racionalistično usmerjen Raymond Poincaré. Ta v iskrenost Adenauerja in njegovih ni veroval, slutil je celo nemško past — Adenauer je propadel, on in njegovi so se morali umakniti v zaščito.

Slovo med De Gaullem in Adenauerjem ob koncu sestanka je bilo zelo ganljivo. Verjetno je slednji odhajal z okrepljenim vtisom, da se je prepad sovražnosti med Francijo in Nemčijo za vedno zasul. De Gaulle pa je kmalu pojasnil, kaj vse je zanj pomenilo sodelovanje z odhajajočim nemškim kanclerjem: Sklenil je trdno prijateljsko pogodbo z Zahodno Nemčijo — Francija ima na vzhodu v mali Nemčiji obnovljen poskus tretjega kraljestva Karla Velikega —, in ta okrnjena Nemčija more res biti varna samo v Združeni Evropi, v Evropi domovin, kakor sam rad naziva bodočo Evropo. Francija pogodbe o prepovedi jedrskih poskusov ni samo zavrgla, ampak je kmalu nato objavila svoje velike bodoče jedrske eksplozije v sredini Pacifika enkrat v letu 1965 ali kasneje... Med tem ko daje kancler Adenauer vodstvu vlade slovo, se De Gaulle izreka za novo kandidaturu v letu 1965, ko bo potrjen za predsednika republike do leta 1972.

In kaj bo z Nemčijo v letu 1965 ali celo v letu 1972. Ni važno, ali bo tedaj Nemčija že zedinjena — v to tudi veliki nemški nacionalisti še ne verujejo —, ampak važno bo, ali se bo mogla De Gaullova politika uravnovesiti med Evropo in mestom v svetu, kakor ga hoče Franciji priboriti s svojim uspešnim atomskim oboroževanjem. Za novega nemškega kanclerja Erharda napovedujejo, da bo skušal premakniti nemško politiko iz evropske, na atlantsko ravnino. Novo nemško nacionalistično gibanje, ki se vedno bolj uveljavlja, terja ohranitev prijateljstva s Francijo, ki naj omogoči obema Nemčijama — Vzhodni in Zahodni — da se združita. Močna Francija bo sposobna učinkovito podpreti nemške zahteve, ki se bodo mogle naslanjati tudi na vedno bolj naraščajočo silo nemškega gospodarstva obeh Nemčij. Močna Francija bo izgubljala interese evrop. skupnosti iz svojih oči, obnovljena Nemčija bo na poti k tisti moči, ki je je polna vsa nemška zgodovina.

ALŽIR — AFRIŠKA KUBA?

Uporniško gibanje berberov, s središčem v gorati pokrajini Kabil, proti levičarskemu diktatorju Ben Belli, se je minuli teden začelo širiti tudi na področja južno in jugovzhodno od prestolnice Alžira. Berberi, ki jih vodi polkovnik Hadž, nekdanji prijatelj Ben Belle, so začeli razdeljevati orožje kmečkemu prebivalstvu v pokrajinah, ki so se doslej zadržale izven gibanja in proglašajo, da ne bodo z uporom prenehali prej, dokler Ben Bella ne bo odstopil ali pa pripustil tudi druge stranke v vlado.

Ben Bella je povzročil med berberi odpor zlasti z izjavo, da si je vzel za v zglede vodstva države kub. komunista Castra, čeprav da ne namerava pobijati svojih nasprotnikov, kakor to dela Castró na Kubi. Ben Bella trdi, da se alžirski socializem ne bo spremenil v komunizem, dokler ga bo vodil on in da ni dal zgraditi ječ za svoje nasprotnike, prav tako tudi, da nima policije, kakor jo imajo komunisti niti ne koncentracijskih taborišč. „Hočem samo revolucionarno vlado, ki bo zmožna re-

šiti mnogo težkih problemov države. In revolucionarna vlada lahko deluje samo, če je strogo centralistična,“ filozofira Ben Bella.

Da ne bi imel težav s sosednjim Marokom, je Ben Bella poslal delegacijo k maroškemu kralju Hasanu II. Maroko je poslal nekaj svojih vojaških oddelkov na alžirsko mejo in je naklonjen berberom.

Tudi pretekli teden je Ben Bella nadaljeval s podržavljanjem še preostalih francoskih zasebnih posestev in podjetij, tako da se je pariška vlada znašla pred vprašanjem, ali naj še nadaljuje s finančno pomočjo Alžiru ali ne. Če jo bo prekinila, ima Ben Bella pripravljeno tozadevno pogodbo z ZSSR. Sovjetska delegacija, ki je prišla v Alžir za sklenitev „pogodbe o sodelovanju“ med Moskvo in Alžirom, je svoje delo končala in je sedaj samo od Ben Bellovega pristanka odvisno, kdaj naj bi pogodba stopila v veljavo. Zahodnjaki se zato boje, da bi mogel Alžir postati afriška Kuba.

Razrvano Karibsko področje

V Srednji Ameriki sta se razvneli v preteklem tednu dve nevarni žarišči komunističnega rovarjenja: Dominikanska republika in Honduras. Iz Havane neusmiljeno vodijo že več mesecev trajajočo teroristično borbo tudi proti Venezueli. Z lokom, ki začena v Hondurasu in se razpenja čez Kubo in Dominikansko republiko do Venezuele, se zapira Karibsko morje v komunistične klešče, z njimi pa tudi nemoten dohod iz Atlantika do panamskega prekopa.

V Dominikanski republiki, kjer je vojaštvo odstavilo in izgnalo levičarskega predsednika Boscha, triumvirat doslej še ni mogel konsolidirati oblasti. Ob udaru je razpustil parlament, toda ta se je v ponedeljek tajno zbral in izdal proglaš, da „ne priznava triumvirata in smatra vse njegove odloke nične.“ Proglas je podpisal predsednik razpuščenega senata Juan Casanovas.

Številne levičarske tolpe, ki so dobile orožje s Kube, se zbirajo v gozdovih in pripravljajo na oborožen spopad z dominikansko vojsko.

Vojska je odstavila in izgnala levičarskega predsednika Villedo Moralesa tudi v Hondurasu. V glavnem mestu države, Tegucigalpa, je prišlo ob udaru do krvavih bojov, v katerih je bilo ubitih nad 50 oseb. Najtežji spopad se je

bil med vojsko, ki šteje 5000 mož in osebno stražo Moralesa, ki šteje 2500 mož. Predsedstvo vlade je prevzel 42-letni polkovnik Osvaldo Lopez Arellano, ki je objavil, da je vrgel Moralesa, ker „je kršil ustavo in dopustil komunistom, da so se vrinili v vlado ter tako spravil v nevarnost stabilnost demokracije in republikanskih ustanov.“

Morales je leta 1959 organiziral svojo osebno stražo ter bi mu potekla predsedniška doba 3. oktobra t. l. Na volitvah, ki bi morale biti tega dne, bi, kakor je kazalo, zmagal kandidat honduraške liberalne stranke Rodas Alvarado. Ta stranka je proti vojaštvu oborožila nad 3000 civilistov.

S Kube pa je Castro poslal v Honduras svoje teroriste, ki so s streljalni na ulice. Honduraška vojska je nekaj teh teroristov ujela.

Medameriška organizacija je zaradi položaja v Karibskem morju sklicala sejo, na kateri se je izrekla proti vojaškemu udarom v kateri koli državi. V Washingtonu so izjavili, da so za honduraški udar vedeli že nekaj dni prej, toda, da niso mogli ničesar napraviti proti. Istočasno so tudi objavili, da so ustavili nadaljno gospodarsko pomoč Dominikanski republiki in Hondurasu in da zaenkrat novih vlad še ne bodo priznali.

BODICE NA TITOVEM SPREHODU PO LATINSKI AMERIKI

V Čilu je demokratska javnost še vedno pod vtisom dogodkov iz dni obiska jugoslovanskega komunističnega diktatorja. Ljudje se čudijo še kar naprej, kako je sploh mogoče, da je sedanjí predsednik Alessandri Tita povabil na obisk. Polno komentarjev še vedno povzročajo tudi tako obsežne varnostne odredbe, kakršnih doslej v čilski prestolnici še niso videli. Listi vedo n. pr. med drugim povedati, da je v Santiagu prišlo že 14 dni pred Titovim prihodom veliko Oznovcev. Na njihovo zahtevo so čilske oblasti prijele 144 ustašev in jih odpeljale na jug republike v mesto Chillan, kjer so bili ves čas Titovega obiska v Čilu na počitnicah. Demokratski krogi tudi ne morejo razumeti, kako je bilo sploh mogoče, da je nosilec jugoslovanske komunistične diktature Tita mogla tako svobodoljubna znanstvena ustanova kot je univerza v Santiagu, podeliti častni doktorat.

Tako se poraja vtis, kakor da se z odhodom Adenauerja odpira pot za novo rast Francije in Nemčije. Heroj iz časov porenjske samostojne republike se umika v senco; iz Panteona skupnih nemških in francoskih grobov ne tli več tisto, kar naj bi bilo bistveno in vedno za oba naroda ob Renu: biti vir sprave in miru prave evropske civilizacije, most za posredovanje skupnih vrednot vsej Evropi in vsemu svetu.

De Gaullov minister za kulturo je Andrej Malraux, velik pisatelj in umetniški zgodovinar. Svojemu predsedniku je izdelal načrt, kakšno bo poslanstvo Evrope v našem času: proglasil

Kot smo poročali, je Tito iz Čila odšel na obisk v Bolivijo, kjer ga ljudstvo tudi ni sprejelo tako, kot je želela vlada. Tudi v Cochabambi je policija za Titovo varnost izdala najstrožje varnostne prepise. Tudi tam je oblast vse osebe, ki bi utegnile na kakršenkoli način izraziti svoje nezadovoljstvo nad Titovim prihodom v to državo, spravila na varno. V Boliviji je Tito s tamošnjim predsednikom dr. Paz Estenssorum podpisal skupno izjavo, iz katere je razvidno, da je Jugoslavija podelila tej državi 8 milijonski dolarski kredit za 10 let s 3% letnimi obrestmi za nabavo industrijskih izdelkov v Jugoslaviji.

Iz Bolivije je Tito potoval s svojim spremstvom preko Peruja v Mehiko. Njegovo letalo je na tej poti pristalo v perujski prestolnici Lima, kjer ga je na letališču pozdravil s člani svoje vlade tamošnji predsednik dr. Belaunde

je, da je Evropa stara Grčija, Francija pa je Atika te Evrope. Francija je velesila duha in to naj bi bila njena misija za Evropo, ves svet. V Nemčiji ni bilo in ni nikogar, ki bi Francijo to nalogo kratil ali odrekal. Taka Francija bi morala biti na čelu Evrope in skupno z Nemčijo pa obnovitev tretjega kraljestva Karla Velikega — most med Vzhodom in Zahodom.

Francija in Zapadna Evropa imata danes dovolj zakladnic za to skupno nalogo. Le to je vprašanje, ali je Adenauer to vizijo ponesel v svoj tuscolum — za vedno?

Terry. Republika Peru z Jugoslavijo nima diplomatskih stikov. Zato je sprejem, ki ga je Tito pripravil perujski predsednik, ogorčil vplivnega katoliškega funkcionarja Luisa Idiaqueza Elias, da je predsedniku poslal odprto pismo. Objavila ga je perujska „La Prensa“ na prvi strani. Predsedniku zamerja, da je pripravil tako slovesen sprejem „jugoslovanskemu diktatorju in morilecu kardinala Stepince ter tisočernih katoliških duhovnikov te dežele, morilecu, ki se je proglasil za dosmrtnega predsednika.“

Zadnja država, ki je bila v načrtu za Titov obisk v Latinski Ameriki pred

Razprave na koncilu

Na vatikanskem koncilu so pretekli četrtletje končali razprave o definiciji Cerkve in sklenili, da bodo o njej glasovali minuli tork. V petek so nato začeli razpravo o problemu skofovstva, o skupnosti krščenih, o diakonatu, o papeški nezmotljivosti in apostolskem nasledstvu.

Velike debate so bile o vprašanju, če je bila oblast dana samo papežu, škofje, izpolnile vrzeli duhovnikov v Nadalje so razpravljali o možnosti ali potrebi civilnega diakonata. Proti temu je nastopilo veliko škofov, ker da ne bi bilo primerno, da bi bili diakoni poročeni. Nekateri so trdili, da bi se zmanjšalo število duhovniških poklicev. Zavezali pa so se za ustanovitev posebnih seminarjev za formiranje diakonov. Z diakoni bi se, tako so trdili nekateri škofje, izpolnile vrzeli duhovnikov v

Sovražnika: Tunku in Sukarno

Kakor v Karibskem morju, tako komunisti močno rovarijo tudi v jugovzhodni Aziji.

Odnosi med Malajzijo, državo, ki je nastala komaj 16. septembra t. l., in Indonezijo, se vedno bolj zaostrujejo. Kakor je znano, si Indonezija lasti severni del otoka Bornea, kateri je sestavni del Malajzije.

Indonezijski levičarski predsednik Sukarno je še nadalje grozil Malajziji, da „ji bo nasprotoval do konca“, malajzijski predsednik Tunku Abdul Rahman pa mu je odgovarjal, da bo storil vse, da se bo indonezijsko ljudstvo dvignilo in vrglo Sukarnovo vlado. „Sukarno je Indonezijcem prinesel samo revščino,“ je izjavil Tunku. „Malajzija ne bo odnehala prej, dokler Sukarno ne bo javno obso-

odhodom v ZDA, je bil Mehiko, kjer ga je sprejel tamošnji predsednik Lopez Mateos z vsem mehikanskim pompom. V tej državi ni njegovih političnih nasprotnikov — emigrantov, zato se bo Tito počutil gotovo bolj varnega. V tej državi bo ostal kar 14 dni.

V ZDA, kjer bo imel Tito razgovor s predsednikom Kennedyjem, je tudi že začelo prihajati do izrazov nezadovoljstva zaradi prihoda nosilca komunistične diktature v to državo. Zlasti republikanci močno zamerjajo predsedniku njegovo povabilo Tita na razgovor. Pravijo, da je ta Kennedyjeva odločitev njegova velika politična napaka.

latinski Ameriki in na misijonskih področjih v Aziji in Afriki.

Med udeleženci koncila je povzročilo veliko veselje sporočilo vatikanskega tajništva, da je češka vlada izpustila po 12 letih na svobodo praškega nadškofa Berana ter štiri druge čehoslovaške škofo. Praški nadškof Beran je star 74 let.

Od znanih visokih cerkvenih dostojanstvenikov ostaja nesvoboden še vedno madžarski kardinal Mindszenty, ki se od leta 1956 nahaja na ameriškem veleposlanstvu v Budimpešti.

Glavne zasluge za osvoboditev čehoslovaških škofov pripisujejo dunajskemu kardinalu Koenigu, ki se je pogajal tudi z madžarsko vlado za izpustitev kardinala Mindszentyja. Ni pa še znano, če se bodo smeli češki škofje vrniti na svoje škofovske stolice.

Napetost med ZDA in Vietnamom

Nov val budističnega nezadovoljstva proti vladni Ngo Dinh Diemu v južnem Vietnamu je povzročil pretekli teden mlad budistični menih, ki se je sredi nekega saigonskega trga polil z bencinom in se zažgal ter zgorel v plamenih. Je to šesti budistični svečenik, ki si je v zadnjih tednih ta tak način vzel življenje „v protest proti zatiranju budizma“, kakor trdijo vietnamski budisti.

Vlada je s policijo razgnala zbirajočo se množico, v njej tudi tri ameriške časnikarje, ki so hoteli prizor fotografirati. Ameriški veleposlanik v Saigону Cabot Lodge je zaradi preganjanja časnikarjev vložil oster protest.

Washington je medtem dobil poročilo ministra McNamare o razmerah v južnem Vietnamu. McNamara ugotavlja, da zaradi spora med budisti in vlado protikomunistična borba v vojaškem smislu doslej še ni trpela škode in se

tudi ni zmanjšala. Postaja pa položaj nevaren.

V ameriškem kongresu pa je zun. minister Rusk izjavil, da „ZDA ne morejo zapustiti južnega Vietnama in prepustiti državo komunistom“. Rusk trdi, da če bodo komunisti zavzeli južni Vietnam, bo treba povečati amer. obrambni proračun zaradi oslabitve ameriške obrambe na Pacifiku. ZDA trošijo trenutno v južnem Vietnamu 500 milijonov dolarjev letno za vzdrževanje vojaške borbe proti komunistom.

Ameriška vlada namerava v splošni prenosni borbi proti komunistom v južnem Vietnamu zamenjati tudi šefa obveščevalne službe Richardsona, ker se je z vietnamsko vlado zapletel v spor zaradi nastopanja proti budistom, predvsem pa sprl z novim ameriškim poslanikom Cabot Lodgom, ki skuša znova izboljšati zrahljane odnose med vietnamsko in ameriško vlado.

I Z T E D N A V T E D E N

Brasil preživlja težke čase. Predsednik dr. Goulart je priznal, da se vladi doslej še ni posrečilo zaustaviti inflacije in rešiti težkega gospodarskega položaja, ki ga še povečujejo stavke delavstva v Sao Paulu, Rio de Janeiro in Porto Alegre. Dr. Goulartovo vlado je znova silovito napadel guverner države Guanabara Lacerda v izjavi ameriškiemu listu „Los Angeles Times“ V njej pravi, da je nastopil čas, ko je treba proti vladi nastopiti odločno, ker da je „nesposobna, pod komunističnim vplivom in države ne predstavlja odstopno“. Guverner Lacerda je tudi napovedal, da ni izključeno, da bo Goulartova vlada padla še pred koncem leta. Prednja Lacerdova izjava je povzročila v vladnih krogih veliko ogorčenje. Listi so pisali,

da so nekatere vladne osebnosti celo zahtevale aretacijo omenjenega guvernerja. Zaradi takega vzdušja se je napetost v državi povečala ter je minister za vojsko odredil, da sta vojaški garniziji v Rio de Janeiro in Sao Paulo v pripravnem stanju. Ministri oboroženih sil so predsedniku dr. Goulartu predložili tudi proglasitev obsednega stanja v vsej državi. Dr. Goulart je ta predlog predstavnikov oboroženih sil priključil svojemu predlogu za parlament o nujnosti proglasitve obsednega stanja za 30 dni „zaradi agitacije reakcionarnih sil“. V parlamentu poslanci za predlog o proglasitvi obsednega stanja niso kazali nobenega odobravanja. Zato je predsednik Goulart predlog o (Nadaljevanje na 4. strani)

R. J.

Nedeljsko slavlje v San Justu

Nihče ne more trditi, da slovenska demokratična izseljenska skupnost na področju Vel. Buenos Airesa ne bi bila delavna. Slovenska lista sta bila v zadnjem času polna napovedi najrazličnejših prirediteljstev verskega, kulturnega in narodno vzgojnega ter obrambnega značaja. Imeli smo jih v vseh glavnih slovenskih izseljenskih naseljih: v Lanusu, Ramos Mejiji in San Martinu. Za nedeljo jo pa pripravljajo rojaki v San Justu.

Nedeljsko slavlje v Našem domu v San Justu je pomembno v dvojnem oziru. V krajevnem in splošno slovenskem. Namenjeno je namreč proslavi sedme obletnice blagoslovitve Našega doma in proslavi 45-letnice rojstva slovenske narodne svobode.

Proslavi prvega pomembnega dogodka v življenju in razvoju slovenske demokratične izseljenske skupnosti v San Justu bo posvečena dopoldanska prireditev. Na njej si bodo udeleženci obudili spomin na vse težave, ki so spremljale organizirano slovensko izseljensko družino v San Justu, pa tudi na uspehe, ki so jih dosegli s skupnimi napori za postavitve slovenskega doma v tem najštevilnejšem slovenskem naselju na področju Vel. Buenos Airesa. S postavitvijo doma so dobile v tem kraju široko razne organizacije in društva, zlasti pa slovenski šolski tečaj Franceta Balantiča. Delavnost slovenskih demokratičnih izseljencev v San Justu je bila vsestranska. Zato so začetni prostori v Našem domu postajali že pretesni ter je odbor za druge moral misliti na njihovo razširitev. Udeleženci nedeljskega slavlja se bodo lahko prepričali, kako vedno bolj napredujejo dela na preureditvi, razširitvi in končni dograditvi Našega doma, ki bo, ko bo povsem dograjen, eden največjih domov na področju Velikega Buenos Airesa.

Popoldanski del nedeljskih slovesnosti v San Justu je pa posvečen proslavi 29. oktobra. Na sporedu so pevske točke otrok šolskega tečaja Franceta Balantiča, moškega okteta, recitacija, govori Miloša Stareta, narodni plesi in dramatski prizor Mati Slovenija v letu 1918. S tako sestavljenim programom bo slovenska ideološka emigracija v Buenos Airesu proslavila dan slovenske narodne osvoboditve. Z njim bo počastila spomin slovenskih zaslužnih mož, ki so slovenski narod narodno in versko ohranjali, ga kulturno dvigali ter gospodarsko reševali pred navalom tuje pohlepčnosti, politično mu pa pripravljali lepšo bodočnost, ne pod avstrijsko-nemško-madžarskim gospodstvom, ampak v družbi s Hrvati in Srbi v lastni narodni državi.

To politično svobodo so Slovenci dosegli 29. oktobra 1918. Uživali so jo samo do leta 1941. Tedaj pa je nad nje znova prišlo gorje. Okupatorji so si razdelili slovensko zemljo, narod pa obsodili na smrt. V izvrševanju tega načrta so jim priskočili na pomoč breznarodni komunisti s svojo krvavo revolucijo. Ti so leta 1945 zamenjali italijanskega, nemškega in madžarskega okupatorja ter s svojo diktaturo vladajo nad slovenskim narodom še naprej. Slovenski narod pod komunisti ni svoboden. Ne politično, ne kulturno, ne gospodarsko, ne versko. Zato boj za njegovo svobodo, za novi 29. oktober, traja še naprej in bo trajal tako dolgo, dokler

Proslava sv. Cirila in Metoda na kat. univerzi v Buenos Airesu

6. oktobra je bila proslava svetih slovanskih apostolov na slavističnem oddelku katoliške univerze v obliki dveh predavateljskih ur. Udeležilo se je večera več odličnih argentinskih osebnosti, mnogo slovanskih gostov, med katerimi je bil najodličnejši pravoslavni ruski arhimandrit Formančuk ter poslušalci slavistike, med katerimi so tudi Slovenci. Slavnost je začel dekan katoliške fakultete prof. Elegiera, na kar je kot prvi predavatelj govoril ukrajinski duhovnik prof. Nikolaj Kunicky o „delovanju svetih bratov med slovanskimi narodi“. Zanimiva je bila predvsem teorija o delovanju sv. bratov med ukrajinskimi rodovi še pred prihodom na Moravsko, ko sta se mudila ob Črnem morju. Nato je pa pokazal celotno delo med zapadnimi Slovani, njun boj za pri-

znanje slovanskega bogoslužja in propad njunega misijona. Glavni govornik pa je bil profesor slavistike dr. Vladimir Toczyłowski, ki je ob tej priliki označil značaj Slovanov v zgodovini, njihovo duhovno pripravljenost na krščanstvo ter jih postavil med Zahod in Vzhod. Prikazal je različne metode enega in drugega, ki so delile Slovane med Rim in Bizanc oz. Moskvo. Pa tudi poizkuse zedinjenja (koncil v Firencah) ter propad zedinjenja iz političnih razlogov. Poudaril je idejo tretjega Rima-Moskve, ki je predstavljen sedaj s komunizmom, pa upa, da bo četrti Rim nastal na temelju dediščine svetih slovanskih bratov sinteza Zahoda in Vzhoda. S tem je bila slovesnost, ki je imela strogo znanstven značaj, lepo zaključena.

Kralj Peter za edinstvo srbske pravoslavne cerkve

V Svoodni Sloveniji smo poročali o sporu, ki je nastal v cerkveni organizaciji srbske pravoslavne Cerkve v Severni Ameriki in Kanadi potem, ko je sv. arhierejski sabor v Beogradu odstavil dosedanjega pravoslavnega škofa v ZDA in Kanadi Dionizija Milivojevića. Iz Jotodanje ene škofije za obe državi ustanovil tri nove ter zanje imenoval tudi nove škofe. Dionizij se je postavil po robu sv. arhierejskemu saboru in ni hotel priznati ne razdelitve njegove dotedanje škofije, ne svoje odstavitve in postavitve treh novih škofov. Toda predstavniki sv. arhierejskega sabora so njegovo odločitev v celoti izvedli ter so bili novoimenovani škofje posvečeni in so tudi prevzeli svoje škofije. Povedali smo, da je ta cerkveni spor zavzel zelo ostre oblike, zlasti potem, ko je kralj Peter II. dne 15. junija iz Nice napadel odločitev sv. arhierejskega sabora, češ, da v svojem odločanju ni svoboden in da dela pod pritiskom komunistov. Srbska emigracija se je razbila v dva tabora. V enem so bili Dionizijevi pristaši, v drugem pa zagovorniki sv. arhierejskega sabora. Nekateri so gnali spor na še bolj nevarno ostrino, ko so postavili krilatko: za kralja t. j. za Dionizija ali za Tita, se pravi za patriarha. Srbska narodna odbrana v ZDA se je v celoti opredelila za Dionizija, prav tako srbski del Južnoslovske demokratične zveze Budučnost. Tudi skupina dr. Slobodana Draškovića ter Srbski narodni odbor pod predstvom Stevana Trivunca, vodje svoje skupine radikalov v Parizu, ki je na tem položaju zamenjal predsednika zemljoradniške stranke dr. Milana Gavrilovića. Ta je odstopil s izjavo, da je treba spoštovati odločitev sv. arhierejskega sabora in da njegovi člani niso komunisti. Na stran sv. arhierejskega sabora so se postavili Srbska narodna odbrana v Kanadi s listom „Glas Kanadskih Srba“, Savez srbskih žadruga Oslobodjenje, Združenje borev v Angliji, vojvoda Djujić s svojimi četniki ter zboruši Jaše Ljotića s listom „Iskra“ v Muenchnu.

Med obema taboroma je prihajalo na raznih sestankih in zborovanjih celo do pretepotov, tako, da je morala nastopiti policija. Govor največji sovražnik — sedanji komunistični nasilnik.

V tako napete odnose v srbski pravoslavni emigraciji v ZDA in Kanadi je prišel kralj Peter v ZDA ter 29. junija prisostvoval kongresu Srbskega narodnega odbora. V govoru, ki ga je imel, je v glavnem ponovil to, kar je izjavil 15. junija. Se pravi, nastopil je proti sv. arhierejskemu saboru zaradi odstavitve škofa Dionizija. Med tem pa je kralj od nasprotne strani slišal tudi drugo plat zvona. Posledica tega je bila, da je imel 9. avgusta v Milwaukeejsko tiskovno konferenco, v kateri je izjavil, da ne nasprotuje pravici sv. sinoda da imenuje ali odstavlja škofe. Njegovo izjavo je v celoti objavil „Glas konadskih Srba“ dne 15. avgusta 1963.

V dne je kralj Peter med drugim zatrjeval: „Zelo sem žalosten, da so naš narod v svoji pravični vni za nujnost borbe proti svetovnemu komunizmu trenutno zmešali in ga zapeljali, zlasti pa še, ker so njegovo dobroto in njegovo vni izkoristili proti njemu samemu in proti njegovim družinam v domovini v gibanju, ki je imelo namen odvojiti ga od Matere Cerkve.“ Na drugem mestu pravi: „Odgovor na zlo ni mogoče najti v večjem zlu, za zmedo, razdvojenost in zaslužnje v zmedu, razdvojenosti in zaslužnje. Odgovora no sovraštvo ni iskati v sovraštvu, na kult osebnosti ne v kultu osebnosti. Zato borbe proti komunizmu — najbolj pokvarjene in najbolj potuhnjene in hinavske sile v zgodovini, ne morejo voditi tisti, ki jo iz sebičnih koristi ali zaradi zagovora svojih napak ali nevednosti po potrebi pokrivajo s plaščem antikomunizma. Komunizmu, ki zanika, zatemnjuje in razbija človeško vest, nikoli ne morejo primerno odgovoriti tisti, ki sami nimajo čiste vesti. Tudi ne morejo komunizmu, ki se poslužuje najbolj nečestnih in najbolj neumljenih sredstev in načinov za doseg peklenskih ciljev, nuditi primernega odpora tisti, ki se zaradi svojih sebičnih ciljev, sami poslužujejo podobnih sredstev in načinov.“

Čeprav kralj odstavljenega škofa Dionizija nikjer ni omenjal, so vsi razumeli, da lete gornje težke kraljeve obtožbe na njega.

V nadaljnjih izjavah je kralj Peter rotil srbsko emigracijo, naj bo enotna. Naglašja, da ne mara, da bi izgledalo, da se vmešava v notranje cerkvene zadeve, toda kot branitelj pravo-

»Hrvatska revija« v počastitev nadškofa Vovka

snjen pod naslovom „Homenaje a un slovenske zemlje ne bo pregan nje-

Hrvatski kulturno-književni mesečnik „Hrvatska revija“, ki jo že dvajseto leto izdaja znani hrvatski pesnik in kulturni delavec G. Vinko Nikolić, je v letošnji tretji številki objavila na uvodnem mestu v španščini spominski članek o prvem ljubljanskem nadškofu msgru. Antonu Vovku. Članek je „nati-Martir“ (Počastitev mučenika). V njem je prikazano življenje in delo msgr. Vovka kot ljubljanskega nadpastirja ob ovirah, ki so mu jih povzročili komunisti, in ki so dobile vrhunec v zločinskem napadu na novomeškem kolodvoru dne

20. januarja 1952, ko ga je nahujskana komunistična drhal polila s petrolejem in zažgala. Omenja tudi pokolj slovenske narodne vojske in ostale glavne komunistične zločine.

Končno msgru. Vovku izreka počastitev v imenu Hrvatov ter svoj spominski članek zaključuje z ugotovitvijo: „Dokler bodo obstojali taki mučenci in junaki kot sta Stepinac in Vovk, Kristizovca nauka ne bodo mogli iztrgati iz src njunih narodov, t. j. hrvatskega in slovenskega, in tudi ne bodo izginile dobrine, ki jih ta doktrina vsebuje: človečanske pravice, socialna pravičnost, dostojanstvo človeka in svoboda vseh ljudi ter narodov.“

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Pred začetkom pravega ustavnega življenja

V soboto, 12. oktobra t. l. se bo v Argentini začelo novo obdobje v njeni politični zgodovini. Po odstavitvi dr. Frondizija kot ustavnega predsednika 29. marca 1962, ga bo v predsedstvu republike zamenjal novoizvoljeni predsednik dr. Artur Illia, ki bo prisegel v soboto pred parlamentom, nato bo takoj prebral svojo prvo poslanico državnemu kongresu in narodu, v katerem bo napovedal svoj politični, gospodarski in socialni program. Iz parlamenta se bo dr. Illia s podpredsednikom dr. Perettejem v spremstvu glavnih poveljnikov vojske, mornarice in letalstva odpravil v predsedstvo republike, kjer mu bo sedanji predsednik dr. Guido izročil znake predsedniške oblasti: predsedniško palico in lento. Dr. Illia bo nato prisostvoval vojaški paradi, nato pa zaprisegel svojo vlado.

Novoga predsednika in njegovo vlado čakajo težke naloge. Ustvariti bo treba politično znanost, urediti gospodarsko življenje, rešiti težke socialne probleme. Težka dediščina še režimov izpred leta 1955 in potem napake, ki so jih delale vlade po osvobodilni revoluciji. Urediti bo treba državno gospodarstvo, ki nudi žalostno sliko. Saj se je n. pr. samo deficit pri državnih železnicah po zadnjem povišanju prejemkov železniškemu osebju dvignil od prejšnjega 100.000.000 pesov na 100.000.000.000 pesov. Samo državna petrolejska družba YPF je v zaostanku za pokojninsko blagajno v višini 6 milijard pesov. S tem vprašanjem se bavi med drugimi tudi radikalni poslanec Belnicof. Nedavno je napovedal, da bo v parlamentu stavil predlog, da se razveljavi zakon, s katerim so si tudi poslanci in senatorji pod dr. Frondizijem določili visoke pokojnine, ki jo po tem zakonu dobivajo sploh vsi, ki so kdajkoli bili poslanci v Argentini. Zahtevo po razveljavitvi tega zakona postavljajo tudi pokojninske zbornice, ki nimajo sredstev, da bi plačale najnižje pokojnine upokojencem, medtem ko so za poslance in senatorje določene pokojnine, ki gredo v deset in deset tisoče.

Tudi agrarni problem bo zahteval od novega predsednika vso pozornost. Kako pereče je to vprašanje, je razvidno iz navedb, ki so bile podane na kongresu Argentinske agrarne federacije v Rosariu. Udeleženci omenjenega kongresa so se izjavili za izvedbo agrarne reforme, toda z „argentinskim, krščanskim in zahodnjaškim značajem“. Na kongresu je bilo ugotovljeno, da ima Argentina na razpolago 50 milijonov hektarjev zemlje, pripravne za pridelovanje žita, toda v letu 1961/62 je bilo v Argentini z žitom posejanih samo 21 milijonov hektarjev. Leta 1939/40 jih je pa bilo 28.509.600 hektarjev. Tedaj je bilo v Argentini 12 milijonov ljudi, sedaj pa je treba prehranjevati 20 milijonov prebivalcev.

Gornja vprašanja in vrsto ostalih argentinskih problemov misli novi predsednik reševati in urediti v prihodnjih šestih letih. Kajti napovedal je, „da bomo imeli šest let ustavne vlade z izvajanjem zakona in ustave, borec se proti sleherni obliki privilegijev ter ustvarjajoč vdušje splošnega mira, v katerem vlada štiti delovnega človeka, in ne špekulanta“. Dalje je poudaril, da za doseg gornjih ciljev in za obnovo domovine „potrebujemo pomoči vseh slojev. Zato bomo vodili široko politiko, politiko odprtih vrat in bomo pozvali k sodelovanju vsako osebo, ki je koristna za razvoj države, brez razlike na politično ali versko pripadnost. Vladali bomo z radikali in neradikali. Narodni lahko premagajo vse težave, če navdaja njihova dejanja resnični duh narodne solidarnosti.“ Prav tako je predsednik dr. Illia omenjal nujnost „spremembe miselne strukture naroda“.

Za izvedbo načrtov, ki jih imata novi predsednik dr. Illia in ljudska radikalna stranka za obnovo Argentine, je tudi že v parlamentu vložena vrsta zahtev, ali da je v tej rešitvi lahka.

Reševanje srbsko-hrvatskega spora v Jugoslaviji

Če smo dosedaj ugotovili, da je mirna rešitev hrvatsko-srbskega spora izven Jugoslavije zelo težka, če ne celo nemogoča, to še nikakor ne pomeni, da ga Jugoslavija sama po sebi rešuje, ali da je v tej rešitvi lahka.

Iz političnega življenja jugoslovske emigracije

Čeprav je to, kakor izgleda, postal eden od „tabu-jev“ našega hrvatskega nacionalizma, smatram, da je tudi o tem treba enkrat spregovoriti čisto odkrito.

V času fevdalizma je bil to princip na podlagi katerega so si manjši in večji fevdalni gospodarji vse do vladarjev lastni pravice do gotovih krajev, ki so pripadali njihovim družinam. Tedaj so cele pokrajine podeljevali fevdalnim družinam, kot nagrade, kot dedščine, ali pa si jih pridobivali z vojskami in žetivami. Na voljo in želje ljudi se tedaj na teh področjih nihče ni oziral. Mi pa danes živimo v dobi, v kateri vsi, z več ali manj iskrenostjo, izpovedujemo svojo zvestobo načelom demokracije — vladi naroda. Mi Hrvati po tem načelu, ki je tudi manifestacija samoopredelitve naroda, postavljamo zahtevo po posebni suvereni hrvatski državi. Kako je potem mogoče, da istočasno zahtevamo, da se tej državi da zastareli in preživeli okvir principa zgodovinskih meja, ki jih nihče več ne priznava? Ali more pameten človek pričakovati, da bodo Srbi prostovoljno pristali na prepustitev hrvatski državi na osnovi omenjenega preživlega in nič vrednega načela nad dva milijona svojih rojakov? Brez dvoma je iluzorno na to misliti. Zato tudi ni treba

kake velike in posebne objektivnosti za ugotovitev, da je srbska izkušnja z NDH mnogo hujska, kakor pa je bila naša hrvatska z Jugoslavijo.

Taka rešitev je mogoča samo pod eno predpostavko: vojna med Srbi in Hrvati, v kateri bi mi Hrvati Srbe povsem uničili. Če kdo želi to, potem naj to odkrito pove. Pa to še ni vse. Predpostavljamo, da bi enkrat prišli v položaj, da bi tako Srbom v Hrvatski, brez njihove volje in pravice do samoopredelitve, kakor tudi sosedni Srbiji na kak čudežni način vsilili tako rešitev. To bi pomenilo, da bi imeli hrvatsko državo z okoli 30% srbske manjšine. To dalje pomeni, da bi ta manjšina, v državi, ki ji je bila vsiljena, vodila protidržavno in iredentistično politiko, za svojim zaledjem bi pa imela homogeno srbsko državo, ki bi bila vsaj tako močna kakor naša. Ni treba biti prerok za ugotovitev, da takšna država ne bi imela in tudi ne bi mogla imeti pogojev za normalno politično življenje in gospodarski razvoj. Ne bi mogla služiti niti osnovnim koristim hrvatskega naroda. Predsednik dr. Maček je na ta problem v zadnjem času večkrat opozoril Hrvate, stoječ na stališču, da posebna hrvatska država sama

po sebi ni nikaka rešitev, dokler ni znano kakšna je in komu služi. Vse drugo so iluzije. Iluzije so pa zelo slab in nezanesljiv spremljevalec v politiki.

Hrvatskemu šovinističnemu gledanju na posebne države odgovarja tudi podobno srbsko stališče. Enkrat, v času prve Jugoslavije, je to prišlo do izraza v tendenci z tkzv. amputacijo. Danes pa govore o potrebi, da mora biti vsaka srbska hiša v okviru Srbije. Brez dvoma velja vse to, kar sem dejal o zahtevi po hrvatskih zgodovinskih mejah z malimi spremembami ali brez njih tudi za to srbsko zahtevo.

Gotovo obstaja možnost tudi za mirno ustvaritev posebne države Srbom in Hrvatov, toda samo in izključno na tej osnovi: sporazumu Srbom in Hrvatov o razdelitvi področja in preselitvi tako srbskega kakor tudi hrvatskega življa da se napravijo čim bolj homogene skupnosti in najde za obe stranki sprejemljivo rešitev tako za število, kakor tudi za položaj ostanok srbske manjšine v Hrvatski in hrvatske v Srbiji. Kdor hoče to — vsak ima pravico zahtevati rešitev, ki se mu zdi najboljša —, ta je dolžan obvestiti narod tudi o neizbežnih posledicah. Te posledice so pa takšne, da ne verjamem, da bi jih mogel kdorkoli sprejeti v korist Hrvatov, kakor tudi Srbom. Če bi nam kdo na čudežen način dal na razpolago ogromna ma-

Novice iz Slovenije

Resnična stran družbenega kmetijskega upravljanja

Komunistični režim doma ne opusti nobene prilike, da ne bi delal propagande za vstop svobodnih kmetov v kmetijske zadruge ali pa vsaj v kooperacijo z njimi. Slikajo jim dobre strani in koristi, ki jih bodo imeli od družbenega kmetijskega obdelovanja zemlje.

Iz razprav, ki so bile na sestanku predsedstva Glavne zadrudne zveze Slovenije, pa vidimo, da ni vse tako rožnato v gospodarstvu kmetijskih zadrug. Govorniki so med drugim navajali, da so sicer zadruge razširile lastno kmetijsko proizvodnjo, da pa so sočasno povečale tudi kmetijsko površino. Vendar pa odkup in zakup zemljišče še ni vse; zadruge sicer lahko dobijo kredite za nakup zemlje, ne dobijo pa sredstev, da bi to zemljo uredile za sodobno proizvodnjo, kar je bistveni cilj pridobivanja novih zemljišč. Prav tako imajo probleme tudi z nedograjnimi živinorejskimi objekti, za katerih ureditev prav tako ne dobijo sredstev.

Nadalje so navajali, da se je združna kooperacija res samo delno povečala. Razen tega je kooperacijska proizvodnja zelo razdrobljena in ni zavezala višjih oblik. Zato predsedstvo priporoča, naj se zadruge naslednje leto proizvednega sodelovanja z zasebnimi kmeti.

„Prav tako so ugotovili, da združna mehanizacija beleži zelo nizek dohodek, stroji pa niso dovolj izkoriščeni. Po oddaji gozdarske dejavnosti, se bo v mnogih zadrugah izkoriščenost še poslabšala, ker so doslej stroje uporabljali kombinirano. Stroji napravijo le polovico efektivnih ur, ostalo polovico pa izgubijo pri pogostih premikih s parcele na parcelo.“

Kritizirali so tudi slabo notranjo organizacijo zadrug. Ugotovili so, da je v zadrugah „še vedno zaposlenih preveč ljudi, in to predvsem v računovodskem sektorju, čeprav je računovodstvo še vedno počasno in ne daje proizvodnji

Višek celodnevne prireditve dne 13. oktobra v Našem domu v San Justu bodo slovenski narodni plesi. Izvajali jih bodo fantje in dekleta odseka obeh mladinskih organizacij v San Justu.

(Nadaljevanje z 2. strani)

konskih osnutkov. Od njih navajamo ticev v Argentini. Nanaša se na spremembo sedaj veljavnega zakona o državljanstvu v tem smislu, da bi bile gentinskega državljanstva. Sprejetje tega, ki se tiče inozemskih naseljenec, ki se odločijo pri podeljevanju artakega zakona predlagatelj utemeljuje z dejstvom, da je v Argentini 2.600.000 inozemskih naseljenec, od katerih jih je prevzelo argentinsko državljanstvo samo 190.000 (7%).

Razstava Ivana Bukovca

Na zadnji, tako hvaljeni razstavi je imel umetnik 23 del, od tega približno dve tretjini olj, in dobro tretjino monotipij. Olja so bila predmetna, grafike zvečine abstraktne.

Ze pri zadnjih dveh razstavah je Bukovec nastopal z brezpredmetnimi slikami. Na tej razstavi smo zapazili, da je umetnik tudi v ta dela vnesel nek red, neko disciplino. Sam je pravil, da so barvne lise na njih nekatere dvignjene bolj v ospredje, druge potisnjene bolj v ozadje in da vlada med njimi neko kompozicijsko hotenje. Kot to kompozicijsko hotenje je kazal več na detajle, kot na celoto. Ospredja in ozadja so seveda bolj umetnikova osebna doživljanja kot splošno znani stilni znaki; opazovalec bo rekel, da so prostorninsko njegove abstrakcije nepogljbljene. Tudi detajlne kompozicije barv niso tako očitne, da bi jih opazovalec takoj zapazil. Pač pa so pri pogledu njegovih abstrakcij (vsaj njih večine) takoj zaznatne celotne grupacije barvnih lis. Poglavitni poudarek je navadno v vertikalni sredini slike, od koder jakost barvnih lis proti levemu in desnemu robu slike enakomerno popušča. Nakakšna simetrija torej ali recimo uravnovešenost, če rabimo izraz za nekdanjo realistično kompozicijo. Seveda realizem to ni, ker realizma v abstrakcijah ni. Zato bomo rekli temu kar urejenost. So pa Bukovčeve abstrakcije frapantno barvne in v tem bo tudi vzrok, da so jih kupci radi izbirali za okras svojih stanovanj. Slovenci namreč zelo ljubijo slikovitost in to slikovitost tehnika monotipij samo še poveča. Za barvne kompozicije je na njih nesteto možnosti, ki jih je umetnik iz-

tekočih podatkov, ki so nujni pri zadržanih z lastno proizvodnjo.“

Spričo takega stanja so člani predsedstva Glavne zadrudne zveze ugotovili, da je opaziti pri mnogih združnih kolektivih malodušje, saj pravijo, da ne vidijo prave perspektive. Zato je predsedstvo sklenilo, da „podrobneje analizira sedanje stanje kmetijskega združništva, ki je predvsem z oddajo gozdarske dejavnosti v problematičnem položaju, in da prouči v širšem okviru perspektive kmetijskega združništva v prihodnosti.“

V Sloveniji potrošnja vina in piva zaradi velikega obdobjenja in visokih cen za ista vedno bolj pada. V letu 1960 je pr. potrošnja vina v gostinstvu dosegla blizu 260.000 hl, leta 1961 se je znižala na 230.000 hl, v letu 1962 je pa padla kar na 185.000 hl. Iz istih razlogov pada tudi potrošnja piva, ki je do leta 1961 naraščala, v letu 1962 se je pa zmanjšala za 8%, t. j. na 152 tisoč hl. Razveseljivo dejstvo je, da potrošnja brezalkoholnih pijač brez mineralne vode in sodavice stalno narašča, manj razveseljivo pa, da prav tako potrošnja žganih pijač narašča. Lani se je zvišala za 8%, ter so v Sloveniji popili 40.450 hl. žganih pijač nasproti 21.650 hl. pred štirimi leti.

V Jugoslaviji je bilo v začetku let. leta nad 2 milijona radijskih naročnikov. Med republikami ima največ radijskih sprejemnikov Slovenija, kjer pride radijski aparat že na vsakega četrtega do petega prebivalca. Največ — v absolutnem številu — naročnikov ima Srbija in sicer okoli 850.000, kjer pride 1 radijski aparat na vsakih 9 prebivalcev, na Hrvaškem na sedem, v Makedoniji na 15, v Bosni in Hercegovini na 16 in v Črni gori na 19 prebivalcev. Število televizijskih naročnikov se v Jugoslaviji vsako leto podvoji. V letu 1962 je bilo v Jugoslaviji 62.000 televizijskih naročnikov, letos jih je pa bilo v istem času 125.000. V Srbiji je nad 58.000 televizorjev, na Hrvaškem več kot 34.500, v Sloveniji okoli 22.500, v Bosni in Her-

SLOVENCIV ARGENTINI

BUENOS AIRES

Enajsti večer Slovenske kulturne akcije

V soboto dne 5. oktobra ob 19. uri se je vršil, kot je navada, v salonu Bullrich, Sarandí 41, Capital, enajsti kulturni večer Slovenske kulturne akcije, ki ga je organiziral filozofski odsek. Predaval je g. dr. Milan Komar o „Racionalističnem liku človeka“ (Homo duplex). Predavatelj je vzporedno razvil dve nasprotujoči si pojmovanji človeka od antike pa do današnjih dni. Na eni strani stoji dualizem, ki v človeku ne vidi enotnega bitja, ampak skoraj bi rekli prigodno zvezo med dušo in te-

le barve okrog sebe. Na Pokrajini št. 6 je to rumena njiva, na Vasi št. 7 rumena hča itd. Te najučinkovitejše barve se zvečine bolj v sredi ali malo vstran, nikoli pa ne na periferiji. Dasi se slikar pri svojih predmetnih slikah zelo okrišča z dognanji iz brezpredmetnih slik, je vendar nujno med njimi neka stilistična, barvno-kompozicijska razlika: barvne ploskve na predmetnih slikah so mnogo večje, kot pri brezpredmetnih, ki so razkrojene v same manjše barvne lise. Kjer se hoče slikar bolj podrobno okoristiti s svojim abstraktizmom, ni vedno povsem prepričan, oziroma se zgubi v drugačni vrednosti, v dekorativnosti, kot postavim na sliki št. 4. Pač pa je dosegel velik uspeh s tem na sliki, ki jo je dodal izven kataloga, na št. 23, menda Nemine skladbe, a predstavlja del bariloškega Catedrala nad jezerom Schmall. Prednet. nemirni skladi (bi bilo boljše kot skladbe) odgovarja njegovemu abstraktnemu pojmovanju svetlobe, svetlobni prednosti in temačni potisjenosti v ozadje in je bila to ena najboljših slik na razstavi.

Delna stilna nedoslednost ni znak kakšne neurejenosti, ampak je produkt njegove brezpredmetnosti in znamenje intenzivnega iskanja po formalnih odlikah. Kot je rajni dr. Izidor Cankar vedno trdil, je stilno hotenje v umetniku nekaj podzavestnega; zato ne bi bilo priporočljivo, če bi se hotel Bukovec zavestno zavedno disciplinirati. Naj gre po dosedanji poti mirno naprej bo že našel svoj pravi izraz. Uspeh, ki ga je že ta razstava dosegla pri številni publik, je vsekakor za umnika in njegove težnje dragoceno priznanje.

cegovini okoli 9.000, v Makedoniji nekaj nad 1500 in v Črni gori 450. Domača elektronska industrija lahko izdelata letno okoli 100.000 televizijskih aparatov.

V Št. Jurju pri Celju so letos priredili čebelarški dan. Pišejo, da je lepo uspel.

Distribucijsko podjetje Vesna film v Ljubljani je za sezono 1963-64 napovedalo predvajanje tudi filma „Triglavske strmine“, ki sta ga posnela že leta 1931 pionirja slovenskega filma Metod in Milka Badjura.

Nabiralci gob in zelišč na Dolenjskem so lani za nabrane gobe in zelišča dobili nad 100 milijonov din.

V Mariboru so odprli nov gasilski dom, v katerem je prostora za 16 gasilskih avtomobilov. Opremljen je z modernimi gasilskimi napravami ter je v njem pripravljenih 64 ležišč za poklicne gasilce. Slavnostni govor je imela mariborska županja Vera Kolarič, med gosti je pa bil tudi sedanji predsednik republiške gasilske zveze Meto Rotar.

Umrli so. V Ljubljani: Marija Vrtačnik roj. Lavrič, Ivanka Marinko roj. Kos, Cecilija Šušteršič, upok., Franciška Osolnik, upok., Karlo Bizjak, Jernej Zdovec, Antonija Hajnshek roj. Stefančič, Vid Grabar, monter za daljnovo-vode, Jože Oražem in Janez Podlesnik na Jesenicah, Ignac Brezovec v Stični, Marija Selan roj. Vrečar v Črni vasi, Kamilo Iglar, šef knjigovodstva podjetja Kovinotehna v Celju, Marija Perne v Ponovi vasi, Ivana Knafelc v Srebrničah, Rudolf Knez, avtomehanic v Radečah, Franc Vidmar, vrtnar v p., v Domžalah, Albina Perne v Trzinu, Anka Ladiha, učiteljica v p. v Medvodah, Jože Velej v Dolu, Ludvik Črnigoj v Boh. Bistrici, Karol Bizjak, projektant Projektivnega podjetja v Kranju.

NE POZABITE!

Na nedeljskem slavlju v San Justu bo priložnost za plačilo naročnine Svobodne Slovenije in za sprejemanje prednaročil in predplačil za Zbornik Svobodne Slovenije za l. 1964.

Ne opustite te priložnosti!

som. V tem smislu je Platon učil, da je telo ječa duše ali celo grob. Po Platonovih stopinjah so hodili gnostiki, maniheji, bogomili in albigenici, ki so šli v še hujše skrajnosti. Z modernim racionalizmom se je dualizem okreplil, čeprav v zastrti obliki. Za Descartesa, vsekakor čisti duh, skoraj bi rekli očeta evropskega racionalizma, je človek, ki biva v mašineriji svojega telesa. To je „homo duplex“. Temu naziranju nasproten pa je Aristotelov „homo simplex“; človek, ki ni zgolj duh, niti zgolj telo, niti prigodna skupnost duha in telesa, ampak globoka podstat-

le barve okrog sebe. Na Pokrajini št. 6 je to rumena njiva, na Vasi št. 7 rumena hča itd. Te najučinkovitejše barve se zvečine bolj v sredi ali malo vstran, nikoli pa ne na periferiji. Dasi se slikar pri svojih predmetnih slikah zelo okrišča z dognanji iz brezpredmetnih slik, je vendar nujno med njimi neka stilistična, barvno-kompozicijska razlika: barvne ploskve na predmetnih slikah so mnogo večje, kot pri brezpredmetnih, ki so razkrojene v same manjše barvne lise. Kjer se hoče slikar bolj podrobno okoristiti s svojim abstraktizmom, ni vedno povsem prepričan, oziroma se zgubi v drugačni vrednosti, v dekorativnosti, kot postavim na sliki št. 4. Pač pa je dosegel velik uspeh s tem na sliki, ki jo je dodal izven kataloga, na št. 23, menda Nemine skladbe, a predstavlja del bariloškega Catedrala nad jezerom Schmall. Prednet. nemirni skladi (bi bilo boljše kot skladbe) odgovarja njegovemu abstraktnemu pojmovanju svetlobe, svetlobni prednosti in temačni potisjenosti v ozadje in je bila to ena najboljših slik na razstavi.

Delna stilna nedoslednost ni znak kakšne neurejenosti, ampak je produkt njegove brezpredmetnosti in znamenje intenzivnega iskanja po formalnih odlikah. Kot je rajni dr. Izidor Cankar vedno trdil, je stilno hotenje v umetniku nekaj podzavestnega; zato ne bi bilo priporočljivo, če bi se hotel Bukovec zavestno zavedno disciplinirati. Naj gre po dosedanji poti mirno naprej bo že našel svoj pravi izraz. Uspeh, ki ga je že ta razstava dosegla pri številni publik, je vsekakor za umnika in njegove težnje dragoceno priznanje.

na enota duše in telesa. Tomaž Akvinski je ta nauk uskladil s krščanskim razodetjem. Cerkev pa ga je sprejela na koncilu v Vienu l. 1312 in na 5. Lateranskem cerkvenem zboru.

Končno je predavatelj osvetlil tudi vzgojne, moralne in politične posledice dualističnega pojmovanja človeka. Številno občinstvo je izvajanjem predavatelja z zanimanjem sledilo. Z odobravanjem se mu je zahvalilo za predavanje, ki je bilo eno najboljših, kar jih je bilo doslej na kulturnih večerih SKA. Večer je vodil voditelj filozofskega odseka, g. dr. Vinko Brumen.

RAMOS MEJIA

Slomškov večer

Slovenski dom, ki nosi ime po velikem Slovencu A. M. Slomšku, se vsako leto še posebej spominja moža, ki je vse svoje življenje posvetil svojemu narodu. Njemu je bil posvečen izredni prosvetni večer v soboto, 5. oktobra. Z narodno trobojnico in cvetjem okrašena slika Slomškova je na vse rojake, ki so napolnili dvorano, naredila najlepši vtis. Večer je vodil kulturni referent. V prvem delu smo sledili lepim barvnim slikam z mogočeno proslavo 100-letnice Slomškove smrti, ki je bila lani na vrtu Slomškovega doma. Posnetki so verni dokumenti proslave, in so se ob primeru nivojni spremljavi vrstili kot v filmu.

V drugem delu je spregovoril pisatelj dr. Jože Krivec. Njegove misli so nam osvetlile zlasti Slomškovo zaslug za širjenje slovenske knjige med najširše plasti naroda. Pisatelj je svoja izvajanja o tem izrednem delu Slomškove dejavnosti pri ustanovitvi Mohorjeve družbe lepo povezal s spomini na obisk Slomškovega rojstnega kraja in doma. Svoje misli je zaključil: „Dvignimo, razširimo ljubezen do slovenske knjige! Iz nas je zrasla in za nas živi. Predstavlja najplemenitejši sad našega dela, Marsikaj hitro pokrije prah pozabe. Slovenska knjiga bo pa priča naše dejavnosti in naše vrednosti rodovom za nami.“ Udeleženci so nagradili govornika s toplim odobravanjem.

Tretji del večera so izpolnile slike iz lanskoletne obletnice otvoritve Slomškovega doma in iz Koroške. Lepi diapozitivi s prijetno zvočno spremljavo so pripomogli, da je večer povsem uspel.

Lepa točka na nedeljskem slavlju v Našem domu v San Justu bo zopet nastop fantovskega oktetu, ki bo s slovenskimi pesmijo vsej prireditvi dal še poseben sijaj.

SAN MARTIN

Druga sanmartinska tombola se je vršila preteklo nedeljo v prostorih doma v San Martinu. Prostora so rojaki napolnili skoraj do zadnjega kotička. Vreme je bilo ob tej priložnosti prirediteljem naklonjeno; toplo pomladansko sonce je pošiljalo svoje žarke vse do večera, ko je nastopil mrzli veter, kar pa množice rojakov ni oviralo, da ne bi ostali do polnoči, ko se je prireditve zaključila.

Tombola se je vršila na športnem prostoru. Ob zadnji steni športnega prostora je bil postavljen oder, obložen z dobiki. Na odru je stala tudi miza z žaro, iz katere so skavti iz San Martina vlekli številke. Napovedovanje številke je bilo tudi letos v večjih rokah g. Lojzeta

SLOVENCIV AVSTRALIJI

AVSTRALIJA

Predsednik zvezne avstralske vlade Sir R. Menzies je izjavil, da je vsaka četrta oseba v Avstraliji izpod 21 leta emigrant, ali pa otrok emigrantov. Po vojni je v Avstralijo prišlo 672.000 emigrantov izpod 21. leta. V družinah novih emigrantov se je pa rodilo 700.000 otrok. Ministrski predsednik Menzies je ob gornjih številkah poudaril, da predstavljajo velik uspeh avstralske vselitvene politike. Minister za emigracijo Mr. Downer je povedal, da bo ob koncu letošnjega leta število emigrantov, ki so se za stalno naselili v Avstraliji, doseglo 2 milijona. Glede bodočih načrtov avstralske vselitvene politike je dejal, da bo vlada v bodo-

Vsak teden ena

KDOR IMA SRCE

Kdor ima srce,
zna za dom solze,
za slovenske domovine raj,
zanjo rad živi,
zanjo hrepeni,
njo, le njo bo ljubil vekomaj.

Čvrst Slovencev rod
vam prebiva tod,
oj, prijaznost čista tu cvete.
Vsak prijatelj ima,
zvest objame ga,
to navada stara tukaj je.

Od snežnih planin
do trtic dolin
milo pesmice povsod pojo.
Slovenec je rad vesel,
kaj da ne bi pel,
njemu pesmi iz srca teko.

Rezlja. Klicanje številke se je pričelo ob 16 in je bilo najprej razdeljenih med rojake nad 100 činkvinov. Nato pa je nastopil napeti del tombole — pričakovanje, kdo bo zadel prvo tombolo ali vsaj drugo ali tretjo... Okoli pol 6 je to napetost prekinil vzlik: tombola. Naš ponosni mizarški mojster Jože Hribar je dobil prvi bobitek — najmodernejši televizijski aparat. Kmalu nato sta prihitele pred tombolo komisija prof. Lojze Horvat, predsednik Zedinjene Slovenije in Jože Tomc, ki sta zadelo kompletne pribor in posode za jedilnico oz. radijski kombinado. Nadaljne tombole so zadeli: Jože Marušič, Terezija Dovč, Marija Havelka, Dragica Mizerit, Jože Lunder, Rudolf Leber, Gregor Verbie, Čiril Fajnter, Jože Potočnik, Ana Koenig, Marija Telic, Ivan Jenko, Nataša Smeru, Jože Erbežnik, Marija Novak, Marko Humar, Janez Znidaršič, Štefka Mikuz, Franc Ustar in Tone Šušteršič.

Po zaključku tombole se je razvila živahna ljudska veselica ob zvokih priljubljenega orkestra Moulin Rouge.

Predavanje ing. Albina Mozetiča o daljnem vzhodu je preteklo nedeljo dopoldne privabilo v San Martin mnogo rojakov, ki so z velikim zanimanjem sledili predavateljevemu izvajanjem in občudovali lepe posnetke, ki jih je predavatelj kazal s pomočjo skioptičnega aparata. Ob zaključku se je kulturni referent, doma prof. Zupan toplo zahvalil ing. Mozetiču za predavanje. Tudi ob tej priložnosti je bilo videti, da San Martin nujno potrebuje dvorano.

Slovenski skavtski svet, ki ga sestavljajo stari skavti in skavtinja, je imel svoj sestanek v nedeljo, 6. oktobra, v Slov. domu v San Martinu. Sestanek je začel predsednik sveta Stanko Marinek. O delovanju skavtske organizacije, zlasti o pripravah za decembrsko prireditve na Pristavi, združeno z blagoslovitvijo prvega slovenskega skavtskega prapora, je poročal šef skavt Marijan Trtnik. Obenem je navzočim starem predstavil novega duhovodjo skavtske organizacije č. g. Franca Groma, ki je ob tej priliki povedal nekaj misli o duhovni vzgoji mladine. G. Trtnik je poročal starem o sklepu uprave, da je bil ustanovljen „skavtski socialni sklad“ imenovan po skavtskem mecenu g. Jožetu Leskovarju, čigar namen je podpirati revne člane slovenske skavtske organizacije. Vsa poročila so navzoči z odobravanjem vzeli na znanje, na kar je g. Marinek zaključil sestanek.

Se skušala pridobiti za naselitev v Avstraliji zlasti dekleta v starosti 18 do 35 let. To pa zaradi tega, ker je v Avstraliji mnogo neporočenih emigrantov. Sprihodom deklet bi se jim pa omogočila ustvaritev družinskega življenja.

Med novimi naseljenci v Avstraliji je tudi precej Slovencev. Mnogo slovenskih otrok se pa tudi že rodilo v Avstraliji. Tako je npr. slovenski dušni pastir v Melbournu p. Bazilij v slovenski krstni knjigi v šestih letih in pol odkar deluje v tem mestu dosegel številko 500. Pod to številko je v krstni knjigi vpisana Vriskova Katarina. V tem času je pa p. Bazilij v pristanišču Melbourn sprejel tudi nekaj tisoč slovenskih vseljencev.

ZBORNIK SVOB. SLOVENIJE ZA LETO 1964

je v tisku. Bo to obširna in vsebinsko pestra ter bogata knjiga. Doslej znanim in priznanim sodelavcem Zbornika so se pridružili še novi pisatelji in avtorji. Saj sodelujejo pri njem izseljenci iz vseh kontinentov in iz najrazličnejših držav.

CENA V PREDNAROČILU JE 470 PESOV. Ta znesek je možno plačati v več obrokih. Prvi obrok morejo plačati naročniki že sedaj pri vsakoletnih zastopnikih Zbornika Svobodne Slovenije, v Slovenski hiši in v vseh Domovih. Zadnji obrok pa bo vsak naročnik plačal ob prevzemu Zbornika, t. j. v prvi polovici meseca decembra.

M. M.

PO ŠPORTNEM SVETU

Lešek, atlet celjskega Klavarja, je na državnem prvenstvu postavil nov slovenski in jugoslovanski rekord v skoku s palico: 472 cm. Ta rekord je mednarodne vrednosti, saj se je Lešek s tem skokom uvrstil med 10 najboljših skakalcev. Svetovni rekord ima Pennel (ZDA) s 511 cm.

V prvem kolu nogometnega prvenstva Slovenije je največje presenečenje pripravil novinec Aluminij iz Kidričevega, ki je sredi Ljubljane premagal lanskega prvaka slovenske lige Ljubljano.

Tekmovanje se je tudi pričelo 18. avgusta v zvezni ligi. V drugi zvezni ligi je Maribor v Visokem premagal Bosno s 3:0, ljubljanska Olimpija je pa v Zenici izgubila s Čelikom z 0:1. V prvi ligi je bilo v prvem kolu kar šest neodločenih rezultatov, zmagal je samo Partizan iz Beograda v Mostarju proti Veležu z 2:1.

Na evropskem prvenstvu v streljanju, ki je bilo v Stockholmu v avgustu, je Kropotkin (ZS) postavil nov svetovni rekord v hitrostnem streljanju s 595 zadetki od 600 možnih. Njegov rojak Udacin je izenačil svetovni rekord v streljanju s pištolo (591 krogov). Ekipno je zmagala Sovjetska zveza pred Švicco in ČSR.

Na svetovnem kolesarskem cestnem prvenstvu, ki je bilo v Renaixu v Franciji, je zmagal Belgijec Beheynt nad svojim rojakom Rikom van Looyem in Nizozemcem de Haanom. Proga je bila dolga 297 km; med tekmovalcem je ves čas deževalo, še hujši nasprotnik tekmovalcev pa je bil veter. Startalo je 70 tekmovalcev iz 13 držav. Belgijska ekipa, ki so jo sestavljali še Proost, Plankaert, Ceramie in brata Desmet, je 2000 m pred ciljem pričela pripravljati zmago Looyu. Zablokirala je vso široko progo in onemogočila Francozom, Italijanom in Nizozemcem prodor do boljših mest. Zadnjih 80 m se je približal Beheynt Looyu. Ta je začel tekmeča očitno riniti iz proge, toda Beheynt je prav pred ciljem močno odrinil z roko in prvi prišel na cilj. Pričakovali so, da bo komisija oba diskvalificirala zaradi kršitve pravil, vendar komisija tega ni storila in je proglasila za zmagovalca Beheynta.

II. mlad. športni dnevi

V preteklem tednu se je odigrala naslednja tekma v šahu in namiznem tenisu.

Pohorska vzpenjača je v dosedanjem pet in pol-letnem obratovanju prepeljala na Pohorje okrog 1.7 milijona potnikov.

Slovenski šolski tečaj Franceta Balantiča v San Justu je med najmočnejšimi slovenskimi šolskimi tečaji na področju Vel. Buenos Airesa. Zato je tudi številni mladinski pevski zbor. Nastopil bo tudi na nedeljski proslavi sedme obletnice blagoslovitve Našega doma in na proslavi 45-letnice slovenske narodne osvoboditve.

Počitniška kolonija v kordobskih hribih. Preč. g. dr. Rudolf Hanzelič je pripravljen tudi letos sprejeti naše otroke od 8. od 12. leta starosti za 15 dni. Odhod kolonije bo predvidoma 26. dec. zvečer z vlakom. Dnevna vzdrževalna bi bila od 150 do 160 pesov. Ker je število omejeno, zato prijavite svoje otroke čimprej v Dušnopastirski pisarni. — Mladinski odtok Zedinjene Slovenije.

Planinski večer v Adroque

Obljuba dela dolg! Zato nam je kar nerodno, ko pozovimo v četrtek, 26. septembra. Na srečo nas koj za vrtno ograjo zajame osvajajoče vzdušje negovanega in s cvetjem posejanega pred dvorja. Tudi je kljub novemu prizidku prostorne dvorane-učilnice ostalo še nekaj dreves na trati. Planinci pa se v zavetju drevja že atavistično počutimo bolj varne, na svojem področju. In ko nas hišni domačin, č. g. rektor dr. Gnidovec sprejme pred adroquejsko domačijo z vso iskreno praslovensko prisrčnostjo in gostoljubjem, smo na mah pozabili, da je že lep čas temu, odkar je Slovensko planinsko društvo na prijazno vabilo vodstva obljubilo o priliki pokazati in povedati zavorarjem kaj iz svojega področja.

Kot za vsako gorniško ekspedicijo, se je kar neprijetno dolgo vleklo čas priprav tudi za to odpravo na oddaljeni košček slovenske zemlje. Vodi jo predsednik Robert Petriček, ing. Albin Mozetič je spretno rešil zamotan problem dolgega pristopanja, dr. Vojko Arko in Peter Skvarča sta prevzela naloge gorskih vodnikov in končno so tu še ekonom, foto-reporter in priložnostni poročevalec.

Radovedni posedajo ob vznožju „stene“ mladi, pa tudi gg. bogoslovci, preden začne dr. Arko voditi navezo po stenah in grebenih. Foto-reportersko službo prevzame iz uslužnosti kar zavodski strokovnjak Peter. Mnogi mlajših gorá še ne poznajo, ti naši slovenski sinovi planin... Bo gorski svet prebu-

nisu med odsekoma San Martín in Lanus v Slov. domu v San Martínu. Rezultati so naslednji: šah A: 1 1/2:2 1/2 za Lanús; B: 1 1/2:3 1/2 za San Martín. Namizni tenis A: 4:0 za San Martín; B: 2:2. V nogometu je zgubil točke Morón, ker se ni predstavil proti San Justu.

V soboto, 12. oktobra se bosta pomerila v Lanusu domači odsek in iz San Justa in sicer v šahu, namiznem tenisu in nogometu.

OBVESTILA

Ob sedmi obletnici blagoslovitve Našega doma bo v San Justu, kot običajno, ob 8 v župni cerkvi sv. maša, ki se bo darovala za vse žive in mrtve člane Našega doma. Po slovenski sv. maši bo v Našem domu za vse udeležence pripravljen zajter.

Za starše, fantiče in dekličice. V soboto, 12. oktobra ob 16 bo za šolsko mladino in starše iz Ramos Mejía in okolice zanimivo predavanje o delu slovenskih skavtov. G. Marijan Trtnik bo s pomočjo skiptičnih slik pokazal zanimivosti iz življenja skavtov, njihovega udejstvovanja, letnih taborenj in drugih prireditvev.

Moronski odsek SDO vabi vse članice na svoj redni sestanek v soboto, 12. oktobra ob 16,30 na Pristavi. Na programu zanimivo predavanje.

XII. kulturni večer SKA bo v soboto, 19. t. m. ob 19 pri Bullrichu, Sarandí 41, Capital. Predaval bo g. dr. Filip Zakelj o Problemih ob treh beatifikacijah (Baraga, Slomšek, Vošnjak).

Misijonska nedelja. Na misijonski praznik, 20. oktobra bo ob 16 v župni cerkvi v Ramos Mejía najprvo misijonska sveta ura, nato bo pa v dvorani sester dominikank igra „Gospodova ura“, ki jo je z velikim uspehom že igral misijonski krožek iz Lanusa pod spretnim vodstvom g. Štancerja, in katero bodo zdaj ponovili v Ramos Mejía. Dohodki prireditve so namenjeni misijonom. Vsi prijatelji misijonov vabljeni! Prosvetni večer. V soboto, 26. oktobra bo v Slomškovem domu zdravstveno predavanje v okviru rednega prosvetnega večera. Predaval bo znani kirurg dr. Lojze Berce.

Skupna proslava Misijonske nedelje in praznika Kristusa Kralja bo v nedeljo, 27. oktobra popoldne v Slovenski dvorani. Na programu bo praznična sv. maša in igra: „Kakor v nebesih, tako na zemlji“, v režiji g. Maksa Borštnika.

Tombolni dan bo letos v Slomškovem domu v nedeljo - 7. decembra. Tablice, po 30 pesov, so že v prodaji.

Velika skavtska prireditev, združena z blagoslovitvijo skavtskega prapora, je preložena na soboto in nedeljo, 21. in 22. decembra ter bo na Pristavi.

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827

Buenos Aires

HIŠO

prodam v San Justu, na lepem kraju, 50 m od Rute 3.

Podatki: Ruta 3, No. 5659;

T. E. 621-1536

DVANAJSTEGA OKTOBRA 1943

so bili odpeljani v Kočevske gozdove in zjutraj ob zori pobiti borci, kolikor jih je še ostalo živih po 48 urnem boju na

GRČARICAH

Dan preje jih je bilo že 16 na smrt obsojenih od rdečega sodišča na prvem teatralnem procesu v Kočevju. Drugi so bili postreljeni brez sodbe. Samo dva izmed vseh srečno rešena, sorodniki pokojnih, sodelavci in prijatelji bomo proslavili

20. OBLETNICO SMRTI JUNAKOV

v soboto, 12. oktobra 1963, ob 11 v Slovenski dvorani na Ramón Falconu 4158, v Buenos Airesu

1. Točno ob 11 sv. maša in Reši me
2. Počastitev mrtvih
3. Skupno kosilo

ODBOR ZA PROSLAVO ŽRTEV NA GRČARICAH VAS VLJUDNO VABI!

ADVOKAT

DR. JOŽE LOZAR

Tucumán 1438

T. E. 46-5458 in 40-5353
planta baja ofic. 2

PORAVNAJTE NAROČNINO!

MISIJONSKA NEDELJA 20. OKT.
Ob 16 v žup. cerkvi sv. ura nato igra

GOSPODOVA URA

v dvorani ss. dominikank
RAMOS MEJIA

111 nastopajočih

MLADINA OHRANJA IZROCILA

Petje
Vasovanje
Recitacije
Prizori
Folklor
Vaje

Carapachay
Lanús
Morón
Ramos Mejía
San Justo
San Martín
studentje

SLOVENSKA DVORANA
sobota, 19. oktobra 1963
ob 19. uri.

NAŠ DOM V SAN JUSTU

v nedeljo, 13. oktobra 1963

Ob sedmi obletnici Našega doma

Proslava 29. oktobra našega narodnega praznika ob 45-letnici

DOPOLDAN

Začetek ob 10. uri

- Otvoritev
- Govor predsednika Našega doma
- Recitacija „Spomin na domovino“
- Pozdravne besede zastopnikov
- Duet Duričevih s spremljavo kitare
- Poje sanjuški cerkveni pevski zbor
- Napitnica
- Kosilo

POPOLDAN

Začetek ob 15. uri

- Dviganje zastav ob zvokih narodne himne
- Pojejo otroci šolskega tečaja „France Balantič“
- Recitacija „Na dan, Slovan!“
- 29. oktober v luči sedanosti — Govori Miloš Stare
- Poje moški oktet
- Narodni plesi
- Mati Slovenija v letu 1918

Po popoldanskem sporedu

DRUŽABNA PRIREDITEV

sodeluje orkester Donau Melody

IZ TEDNA V TEDEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

proglasitvi obsednega stanja umaknil.

Venezuela je po vseh znakih postala trenutno glavni cilj komunistične prevratne delavnosti. Zato so levičarski oboževalci elementov sprožili silno teroristično delavnost tako v prestolnici Caracasu, kot v notranosti države. Komunisti so začeli napadati varnostne organe, policijske stražnice in vojaške objekte že pri belem dnevu. Smrtne žrtve že gredo v desetine. Vlada je na komunistično prevratno delavnost odgovorila z napovedjo, da bo za njeno zatrtje uporabila vsa sredstva. Zato so oblasti zaprle najprej poslance komunistične stranke in levičarskega revolucionarnega gibanja. Nekaj se jih je skrilo. Med zaprtimi je vodja teroristične akcije Gustavo Machado. Vse bo sodilo vojaško sodišče. Vrhovno sodišče je pa prepovedalo tako komunistično stranko, kakor stranko levičarskega revolucionarnega gibanja. Kot vse kaže, bi se komunisti radi na vsak način polastili te države, zrušili njeno sedanjo vlado in preprečili decembrske volitve. V zvezi s sedanjo teroristično delavnostjo v Venezueli je ameriški list „New York Herald Tribune“ zapisal, da je ameriško državno tajništvo obvestilo venezuelske vojaške kroge, da bi poskus odstavitve demokratske vlade predsednika dr. Betancourta lahko imel za posledico, da bi ZDA poslale svojo vojsko v to državo.

Češka komunistična vlada je po 14 letih konfinacije izpustila na svobodo praškega nadškofa Josefa Berana in škofe Karla Skoupyja, Jana Vojtasaka, Stanislava Zela in Ladislava Hlada.

Gorate vzpetine (do 4000 m) imajo mestoma golo, toplo skalo. To leleno morje napajajo deloma višinski ledeniki in deloma obilne padavine (do 5000 mm letno). Po svojih jezikih se ledenik izteka na vzhodu v jezera San Martín, Viedma in Argentino, ki polnijo s svojim vodovjem ogromne ledeniške kotanje, izdoblene svojčas po odričaju sili premikajočega se ledenika. Na zahodu pa se ta celinski led topi v čilenste fjerde ter dalje v Tihí ocean. V tej obliki je torej edinstveni pojav, čeprav se ga vztrajno drži samo splošno ime kontinentalni led.

Poleg opisanega nosi še eno odliko: z vidika gornikov in plezalcev spadajo njegove gore med najlepše in najimkavnejše, kar jih premore naš planet. Ni tedaj čudno, če znamo v svoj pravljici svet najvrednejše planine sveta, čeravno je domovje večnih viharjev in trdovratno se upirajočih skalnih silakov. Tudi ne preseneča, da je mednje šteti poleg drugih še naše slvenske gorolezce. Zgodovina San Valentina, sklopa Paine, Balmasede, Pier Giorgia in v bodoče morda še kaj, bo otala za vselej povezana z imeni slovenskih plezalcev kot so: Tonček Panger, Ivan Arnšek, Davorin Jereb, Dinko Bertonec, Peter in Jure Skvarča in ti, ki bodo kdaj še pristopali in pleali ter se borili za tovarništvo s stenami in vrhovi, katerih veljavo so prav mogočnejši mladi obudovalci najverneje p kratko in jedrnatno določili s svojimi zgovornimi „aaaah!“ in „oooh!“

Pravtakó napetost gorniških loživetij zajame navzoče, ko Peter Skvarča

vodi samotno navezo z bratom Juretom po žlebu Pier Giorgia na vrh nove slovenske gore v Argentini.

Sprehod po Bariločah in ob vznožjih bariloških gora zopet pod Vojkovim vodstvom, pa je nekaj že tudi dejansko lažje dosegljivega posebnosti, ko da ob zaključku predsednik R. Petriček spodbudo, naj bi tudi skupina adroquejskih gojencev obiskala to področje. V tem slučaju jim nudi Slovensko planinsko društvo izredne olajšave v svojem Planinskem stanu tako, da bi očkom skoro ne bilo treba odpirati „ta velike mošnjice“.

Čeprav je dokaj dolgo trajal ta lep in prisrčen večer, je vendarle kar prehitro potekel njim in nam. Posebej še, ker smo lahko ves čas res nemoteno živeli v vzdušju gorá in nas ovede v svet nižav šele rapel luči, med tem ko nam je ostalo sicer povsod običajno odpiranje in zapiranje škripajočih vrat in podobno, spričo zavodske discipline topot prizanešeno.

Ob koncu fantje živahno in zavzeto komentirajo med seboj, preden se neopazno porazgube v spalnice. Mi pa se, hvaležni za doživetje, poslovimo od oč. gospodov rektorja, spirituala in prefekta pa odbrzimo v noč. Je zdrnil fant gorski svet, se sprašujemo Nocoj pa smo že čuli, da je ta in oni popoldan telefoniral iz zavoda domov: „Mama, očka, bom smel v Bariloče? Snoči so nas povabili, bo čisto poceni...“

Zdaj vemo, da kri ni voda in da narod naš dokaze hrani...

dp.